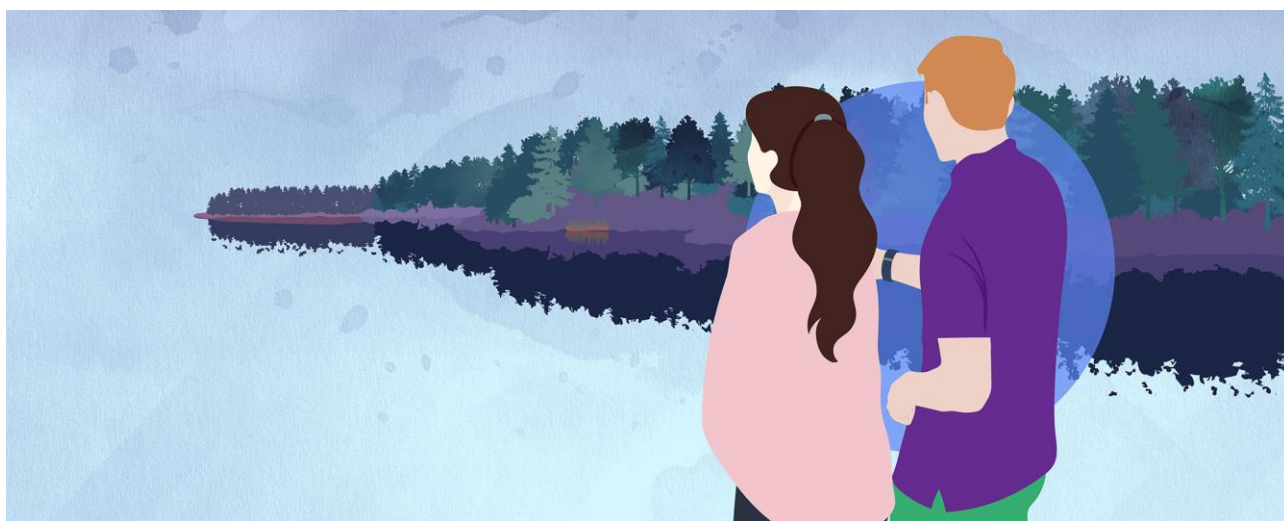

Lyhennelmä tasekirjasta 2024

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.- 31.12.2024

Suomen Osuuspankki on itsenäinen osuuspankki, joka on perustettu neljän Suupohjalaisen pankin fuusioituessa yhdeksi pankiksi vuonna 1992. Vuosi 2024 oli nykyisen pankin 32. toimintavuosi. Pankin juuret ja toiminta ulottuvat kuitenkin aina vuoteen 1902 saakka, jolloin Liedon Osuuskassa perustettiin. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä. Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 56 300 ja pankilla on yhteensä 16 konttoria.

Valtakunnallisesti toimivalla pankilla on yhteensä 12 perinteistä konttoria, Suupohjassa neljä (Jurva, Kauhajoki, Kristiinankaupunki ja Teuva), Turun talousalueella neljä (Kaarina, Lieto, Piikkiö ja Turku), Torniossa, Oulussa, Oulunsalossa ja Helsingissä kussakin yksi konttori. Näiden lisäksi pankilla on palvelupisteet Rovaniemellä, Porissa ja Kalajoella. Kalajoen palvelupiste avattiin marraskuussa 2024. Edellä mainittujen lisäksi pankilla on sähköisesti toimiva Digikonttori POP Easy. Konttoreissa asiointiin lisäksi asiakkaat käyttävät verkkopankki- ja mobiilipankkipalveluita sekä käteisautomaatteja. Asiakastapaamisia järjestään merkittävässä määrin myös verkkotapaamisia. Pääosa asiakkaiden peruspalvelutapahtumista tapahtuu itsepalveluna. Vuoden lopussa 28.600 pankin asiakkaalla oli verkkopankkipankkisopimus. Suomen Osuuspankilla ei ole tytäryrityksiä, joten pankki ei muodosta konsernia. Pankilla on osakkuusyrityksiä, joissa pankilla on omistuksen tuottamaan äänivaltaan perustuva huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Merkittävin osakkuusyritys on POP Pankki -ryhmään kuuluva POP Pankkikeskus osk. POP Pankkikeskus osk on POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisö, joka omistaa POP Pankki -ryhmän keskusluottolaitoksen Bonum Pankki Oyj:n ja kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj:n. Tämän lisäksi pankki omistaa POP Holding Oy:n kautta Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä n. 7,9 %, joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus.

Liedon ja Piikkiön POP Pankkien sulautuessa vuonna 2022 Suupohjan Osuuspankkiin, pankin toimiminen muutettiin samassa yhteydessä sääntömuutoksella kuulumaan Suomen Osuuspankki, Andelsbanken Finland. OP Osuuskunta saattoi vireille vuonna 2022 Markkinaoikeuteen kanteen, joka on toiminimilain (128/1979) 19 §:ssä tarkoitettu kanne toiminimen ja aputoiminimen kumoamista koskevassa asiassa sekä sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/1978) 6 §:n mukainen hyvän liiketavan vastaisen sekä totuudenvastaisen ja harhaanjohtavan ilmaisun käytön kieltämistä koskeva kieltohakemus.

Suomen Osuuspankki kiisti kanteen ja asiaa käsiteltiin markkinaoikeudessa. Markkinaoikeus antoi asiaan liittyvän päätöksen 20.12.2023, jossa kaikki vaatimukset Suomen Osuuspankkiä kohtaan kumottiin. OP Osuuskunta kuitenkin haki päätökselle valituslupaa Korkeimmasta oikeudesta, jota asialle ei myönnetty. Asian käsittely päättyi Markkinaoikeuden päätöksen tullessa lainvoimaiseksi marraskuussa 2024.

POP Pankki-ryhmä

Suomen Osuuspankki on valtakunnallisesti toimiva osuuspankki, joka kuuluu POP Pankki -ryhmään. Suomen Osuuspankki on POP Pankkikeskus osk:n jäsen ja se kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat 18 itsenäistä osuuspankkiä, keskusyhteisö POP Pankkikeskus osk ja näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista merkittävimmät ovat POP Pankkien keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj ja kiinnitysluottopankki

POP Asuntoluottopankki Oyj. POP Pankkikeskus osk toimii POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

POP Pankkien yhteenliittymä on laissa talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoitettu yhteenliittymä, jonka keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. POP Pankki -ryhmään kuuluu myös POP Holding Oy, joka ei ole keskinäisen vastuun piirissä. POP Holding Oy omistaa 30 % aiemmin POP Pankki -ryhmään kuuluneesta Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä.

Toimintaympäristö

Vuonna 2024 maailmantalouden kasvu oli maltillista. Aasiassa kasvu oli vahvempaa, mutta Suomen viennin kannalta tärkeillä markkinoilla USA:ssa ja euroalueella talouskasvu jäi hitaammaksi. Inflaatiopaineiden vähitellen hellittäessä EKP aloitti ohjauksorkojen asteittaisen laskemisen kesäkuussa tukeakseen samalla hidastuvaa talouskehitystä.

Suomen talouden kehitys oli edelleen vaisua ja vuoden 2024 bkt:n kehitys jäi negatiiviseksi. Rakentamisen voimakas vähentyminen ja työttömyyden kasvu hidastivat myös talouden toipumista taantumasta. Vuonna 2024 konkurssreja oli ennätyksellisen paljon, kun erityisesti rakentamisessa ja rakennusalaan lähellä olevilla aloilla toimivia yrityksiä ajautui konkurssiin. Suomen viennin kehitys oli alkuvuonna vaatimatonta, mutta vuoden jälkipuoliskolla vienti kääntyi kasvuuralle. Heikoista näkymistä ja kysynnästä johtuen yritysten investointien määrä laski selvästi vuoteen 2023 verrattuna. Positiivista Suomen talouden kannalta oli kuitenkin inflaatiövauhdin normalisoituminen ja korkotason kääntyminen selvään laskuun.

Palkansaajien ostovoima kasvoi vuoden 2024 aikana ja kotitalouksien velkaantumisaste oli laskussa. Loppuvuodesta laskeva korkotaso ja asuntojen hintojen laskutrendin hidastuminen lisäsivät myös asuntokauppojen määrää. Valtaosa kotitalouksista oli kuitenkin edelleen varovaisia kulutuksen ja isompien hankintojen suhteen. Kotitalouksien varovaisuus näkyi Suomessa myös pankkitalletusten kasvussa.

Pankin liiketoiminta

Suomen Osuuspankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen yhteistyökumppaneidensa sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Suomen Osuuspankin liiketoiminnan kasvu ja tulos ylittivät pankin liiketoimintasuunnitelmassa tilikaudelle asetetut tavoitteet. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti kasvattamaan aktiivisten asiakkaiden määrää ja parantamaan kannattavuutta sekä lisäämään markkinaosuutta.

Markkinakorkojen nousu vahvisti edelleen pankin korkokatetta. Suomen Osuuspankki on palvellut asiakkaitaan tilikauden aikana itsepalvelukanavien lisäksi konttoreissa ja verkkotapaamisissa, joiden määrä on edelleen kasvussa. Korkojen nousu on hillinnyt edellisvuoden tavoin asuntorahoituksen ja yritysluottojen kysyntää.

Pankin tase kasvoi 6,2 %. Saamiset yleisöltä kasvoivat 3,5 %. Talletusten kasvu oli 2 %. Liikevoitto vuodelta 2024 oli 24,4 m€, mikä ylittää vuositavoitteen selvästi. Liikevoitto aleni 3 m€ edellisvuoteen verrattuna. Liikevoiton aleneminen johtui mm. kasvaneista kuluista sekä vuonna 2023 POP Holding Oy:n maksamista osinkotuotoista. Pankin aktiivisten asiakkaiden määrä kasvoi 0,7 %, ollen 39 634 asiakasta.

Korkotason lasku on kasvattanut pankin korkosijoitusten käypiä arvoja, mutta pörssiosakkeiden keskimääräinen kurssikehitys oli vuoden 2024 aikana heikkoa. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista laskivat 3 044 tuhatta euroa. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot kasvoivat 568 tuhatta euroa, ja käypään arvoon käyvän arvon rahastojen kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot kasvoivat 8 tuhatta euroa.

Oman pääoman ehtoisten sijoitusten merkittävää tuottoalenemaa selittää pääosin edellisvuotena POP Holdingin maksama osinkotuotto.

Pankin sijoitustuotevalikoimaan kuuluvat yhteistyökumppaneiden, Aktia Rahastoyhtiö Oy:n, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n ja UB Rahastoyhtiö Oy:n, sijoitusrahastot. Arvopaperipalveluissa yhteistyökumppanina on Nordnet Bank Ab Suomen sivuliike.

Pankin välittämät eläke- ja säästövakuutustuotteet tuottavat Aktia Henkivakuutus Oy ja Sp-Henkivakuutus Oy sekä riskihenkivakuutukset AXA konserni, Sp-Henkivakuutus Oy ja LähiTapiola-Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö. Yhteistöiden tarkoituksena on turvata kilpailukykyiset eläke-, säästö- ja riskihenkivakuutukset POP Pankkien asiakkaille. Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 124 940 tuhatta euroa.

Henkilöasiakkaiden vahinkovakuutuspalveluissa pankki tekee yhteistyötä LähiTapiola-ryhmään kuuluvan Suomen Vahinkovakuutus Oy:n kanssa, joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus.

POP Pankkien keskusluottolaitoksena toimii POP Pankkikeskuksen omistama Bonum Pankki Oyj. Bonum Pankki vastaa POP Pankin asiakkaiden maksuliikenteeseen ja Visa-korttien liikkeelle laskuun liittyvistä palveluista sekä hoitaa POP Pankkien tukkuvarainhankintaa yhdessä kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj:n kanssa laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja joukkovelkakirjalainoja. Bonum Pankki vastaa myös POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä.

Vuoden 2024 aikana pankki avasi uuden toimipisteen Kalajoelle, sekä uudisti ja vahvisti johtoryhmää kahdella henkilönimityksellä. Johtoryhmän jäsenmäärä on edelleen kuusi jäsentä kuten aikaisemminkin.

POP Pankki -ryhmässä on käynnissä mittava järjestelmä uudistushanke. Vuoden 2024 aikana valmistui toimistoinfran uudistusprojekti, jossa pankin työasemalaitteet ja tietoverkot korvattiin uusilla ratkaisuilla. Lisäksi viranomaisraportoinnin uudistusprojektissa otettiin käyttöön useita uusia raportointiratkaisuja. Ryhmä suunnittelee ottavansa uuden peruspankkijärjestelmän käyttöön vuoden 2025 aikana. Pankkijärjestelmän toimittaa suomalainen IT-yhtiö Crosskey. POP Pankit jatkavat Samlinkin asiakkaana, kunnes uusi järjestelmä otetaan käyttöön.

Järjestelmä uudistushanke on lisäksi näkynyt mm. Henkilökunnan koulutuksina sekä osallistumisena uudistuksen suunnitteluun.

Pankissa on otettu vuoden 2024 aikana uusia tuotteita seuraavasti: POP Talousturva, POP Säästövakuutus ja Johdannaislaajennus: Optiot ja Sisäiset johdannaiset.

Pankissa jatkettiin vuonna 2022 aloitettua POP Osuuksien liikkeeseenlaskua. POP Osuuksien liikkeellelaskun enimmäismäärä on 200.000 kpl uusia POP Osuuksia, jolloin annin enimmäismäärä on 20 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 POP Osuuksien määrä kasvoi 266,5 tuhatta euroa.

Tulos

Suomen Osuuspankin liikevoitto oli 24 370 tuhatta euroa (27 398 tuhatta euroa vuonna 2023). Liikevoitto väheni edellisestä vuodesta 11,1 prosenttia. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 1,4 prosenttia (1,7). Liikevoiton taustalla on markkinakorkojen muutos ja luottokannan kasvu, jotka kasvattivat pankin korkokatetta. Myös pankin nettopalkkiotuotot kasvoivat. Lisäksi liikevoiton kehitykseen vaikuttivat mm. POP Pankkikeskuksen kasvaneet kulut sekä vertailuvuotena maksettu POP Holdingin noin 3,4 miljoonan euron osinkotuotto. Myös lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 49,2 prosenttia (45,2).

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2024 aikana 6,2 prosenttia ja oli vuoden lopussa 1 756,4 miljoonaa euroa (1 654,1). Taseessa olevien luottojen määrä oli 1 185,5 miljoonaa euroa. Luottojen keskikorko oli 4,7 prosenttia. Talletusten määrä oli 1 102,1 miljoonaa euroa ja niiden keskikorko 1,3 prosenttia.

Luotonanto

Suomen Osuuspankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 1 198,9 miljoonaa euroa (1 155,5). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 0,5 miljoonaa euroa (0,7).

Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 245,9 miljoonaa euroa. Luotonannon nettolisäys oli 43,4 miljoonaa euroa eli 3,5 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikuttivat pankin kasvustrategian mukaiset toimenpiteet, vaikkakin pankki rajoitti vuoden aikana kiinteistörahoitusta. Kiinteistörahoituksen rajoitus johtui kasvaneesta kysynnästä ja epävarmuudesta markkinoilla.

Yleisestä taloudellisesta epävarmuudesta huolimatta taloudellinen tilanne säilyi kohtuullisen vakaana, samoin kuin asiakkaiden maksukyky. Eniten kasvoivat yritysluotot, kun taas kulutus- ja maatalousluottojen määrä laski vuoden aikana.

Yli 90 päivää erääntyneet ja perinnässä olevat saamiset olivat vuoden lopussa 18,6 miljoonaa euroa (11,9) eli 6,8 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneet saamiset yhteensä olivat 1,6 prosenttia (1,0) taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.07.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 392,1 miljoonaa euroa (327,4). Määrä oli 64,7 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat erilaisista joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 107,2 miljoonaa euroa (119,8), mikä on 10,5 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 33,8 miljoonaa euroa (31,5). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 17,8 miljoonaa euroa (17,8) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 16,0 miljoonaa euroa (13,7). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 15,0 miljoonaa euroa (12,3). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 4,8 miljoonaa euroa (5,1) ja sijoituskiinteistöjen arvo 10,2 miljoonaa euroa (7,3). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.07.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 48 tuhannella eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparranusmenoja. Vuoden 2024 aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöyhteisöjen osakkeita sekä kiinteistöjä 109 tuhannen euron arvosta ja osti 3 130 tuhannella eurolla kiinteistöyhteisön osakkeita. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 2 tuhannen euron nettomääräinen myyntitappiota. Vuoden aikana Pankki on ostanut kymmenen asunto-osaketta sijoituskäyttöön.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista.

Talletusten määrä vuoden lopussa oli 1 102,1 miljoonaa euroa (1 080,8). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 21,3 miljoonaa euroa eli 2,0 prosenttia.

Talletukset käyttö- ja säästämistileillä vähenivät vuoden aikana 35,5 miljoonaa euroa eli 4,6 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 737,0 miljoonaa euroa (772,5). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 56,8 miljoonaa euroa eli 18,4 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 365,0 miljoonaa euroa (308,2).

Muutokseen vaikutti eniten kohonnut korkotaso, joka kasvatti määräraikaistalletusten määrää huomattavasti. Myös taloudellinen epävarmuus heikentää erityisesti kotitalouksien kulutusta, joka näkyy myös jonkin verran talletuskannan kasvussa.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 147,2 miljoonaa euroa (131,6). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 15,6 miljoonaa euroa. Osuuspääoma väheni tilikauden aikana 0,2 miljoonaa euroa (lisääntyi 1,6). Suomen Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 11,0

miljoonaa euroa (10,7). Osuusannin enimmäismäärä on 20 miljoonaa euroa ja se päättyy 31.12.2026.

Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli -0,3 miljoonaa euroa (-0,8). Määrä koostui käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvostettujen rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta -0,6 miljoonaa euroa (-1,0) sekä odotettavissa olevista luottotappiosta 0,4 miljoonaa euroa (0,2).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 54,4 miljoonaa euroa (49,5), josta luottotappiovaraus oli 54,4 miljoonaa euroa (49,5). Tilikaudella luottotappiovarausta kasvatettiin 4,9 miljoonaa euroa (kasvatettiin 6,2 miljoonaa euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,1 prosenttia saamisista. Varauksesta 8,2 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta.

Vakavaraisuuden hallinta

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla vakavaraisuuden hallinta perustuu yhteenliittymän keskusyhteisön hallintoneuvoston vahvistamiin vakavaraisuuden hallinnan periaatteisiin, sekä keskusyhteisön hallituksen kaikille jäsenluottolaitoksille vahvistamiin pääomasuunnittelun menetelmiin. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Keskusyhteisö on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Suomen Osuuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan. Pankki on Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla vapautettu POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisön päätöksellä

omien varojen vaateesta yhteenliittymän sisäisille erille sekä suurten vastapuolten rajoituksista keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Suomen Osuuspankin omat varat (TC) yhteensä olivat 167,2 miljoonaa euroa (148,4), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 54,0 miljoonaa euroa (50,7). Ensisijainen pääoma (T1) oli 167,2 miljoonaa euroa, josta ydinpääoman (CET1) osuus oli 167,2 miljoonaa euroa.

Suomen Osuuspankki voi laskea liikkeelle ydinpääomaan luettavia POP Osuuksia. Suomen Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 11,0 miljoonaa euroa.

Suomen Osuuspankin vakavaraisuussuhde on hyvällä tasolla ja oli vuoden lopussa 24,78 prosenttiyksikköä. Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 24,78 (23,39). Pankin 10,5 prosentin vakavaraisuusvaatimus muodostuu lakisääteisesti vakavaraisuusvaatimuksesta (8 prosenttia) sekä kiinteästä lisäpääomavaateesta (2,5 prosenttia). Finanssivalvonnan asettama harkinnanvarainen lisäpääomavaade (1,25 prosenttia) on asetettu yhteenliittymätasolla.

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot erillisessä raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös ja Pilari III -raportti on saatavissa sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, markkinariskit sisältäen korko- ja hintariskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit.

Riskienhallinta POP Pankkien yhteenliittymässä

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla riskienhallinta ja riskien mittaaminen perustuvat yhtenäisiin menetelmiin. Yhteenliittymässä on vahvistettu jäsenluottolaitoksia sitovat riskilajikohtaiset limiitit, jotka määrittävät riskitason, jonka puitteissa jäsenluottolaitokset voivat liiketoimintaansa harjoittaa. Suomen Osuuspankin hallitus on vahvistanut limiitit osana riskilajikohtaisia strategioitaan.

Periaatteet ja organisointi

Suomen Osuuspankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioutahan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittävillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja markkinariskeille. Tarvittaessa pankin hallitus voi asettaa myös muita limiittejä pankin toiminnalle. Valtuutuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan keskusyhteisön tuottamaa ohjausrajareportteja sekä johdon tuottamia raportteja ja analyyseja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin jäsenmäärä 31.12.2024 oli 24 286 jäsentä (24 548 vuonna 2023).

Suomen Osuuspankin edustajisto kokoontui kaksi kertaa. Edustajiston kokouksessa 22.2.2024 vahvistettiin vuoden 2023 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksella ja toimitusjohtajalle.

Pankin voitonjakokelpoisista varoista 101 142 640,11 euroa maksettiin osuuspääomalle sekä POP Osuuksille korkoa yhteensä 677 125,97 euroa ja pankin vapaan oman pääoman rahastoon siirrettiin 16 997 443,63 euroa.

Vuosi 2024 oli edustajiston vaalivuosi. Vaalit toteutettiin ajalla 13.5. – 24.5.2024. Uuden edustajiston toimikausi alkoi 1.7.2024. Edustajistoon valittiin yhteensä 40 jäsentä ja vaalissa annettiin yhteensä 4.444 hyväksyttyä ääntä. Äänioikeutettuja oli 24.486 jäsentä ja äänestysprosentti nousi 18,1 %:iin. Sähköisesti äänestäneitä oli yhteensä 789 kpl.

Uusi edustajisto kokoontui ensimmäistä kertaa 28.11.2024. Uuden edustajiston ensimmäisen kokous järjestettiin lähikokouksena Pankin kotipaikassa Kauhajoella. Edustajiston kokous valitsi hallintoneuvoston jäsenistä uudelleen toimikaudelle 2025–2027 Veli-Matti Aallon, Petri Elosen, Seppo Konkolan, Pauli Koskelan, Ann-Kristin Kuja-Kyynyn, Outi Niemisen, Markku Pääkkösen ja Minna Takkulan. Uudeksi jäseneksi valittiin Taija Kavalto. Edustajisto vahvisti hallintoneuvoston jäsenmäärän 20 jäseneksi.

Pankin tilintarkastajaksi vuodelle 2025 valittiin edelleen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy ja päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Matti Paananen.

Pankin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Juha Haikonen ja varapuheenjohtajina Piia Ylikoski ja Asko Ojala. Hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa. Hallintoneuvosto on kokouksessaan 8.2.2024 arvioinut kolmen hallituksen jäsenen olevan riippumattomia ja kolmen ei-

riippumattomia yhtäjaksoisten toimikausien johdosta. Hallintoneuvosto on todennut hallituksen kokoonpanon sääntelyn mukaiseksi. Kokouksessaan 27.11.2024 hallintoneuvosto valitsi uudeleen toimikaudelle 2025–2027 hallituksen jäsenet Jussi Karttilan, Sarita Keski-Mattilan ja Aaro Koljosen, sekä vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kuusi jäsentä.

Suomen Osuuspankin hallitukseen kuului vuonna 2024 kuusi jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Aaro Koljonen ja varapuheenjohtajana Janne Vilén. Toimitusjohtajana on toiminut Timo Kalliomäki ja toimitusjohtajan sijaisena Juha Niemelä. Hallitus kokoontui vuoden aikana 20 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Koljonen Aaro	maatalousyrittäjä	2011
Bergbom Anitta	sales & marketing specialist	2023
Granskog Christer	företagare	2007
Karttila Jussi	toimitusjohtaja	2022
Keski-Mattila Sarita	yrittäjä	2020
Vilén Janne	toimitusjohtaja	2010

Hallintoneuvoston jäsenet:

Aalto Veli-Matti	avainasiakaspäällikkö	2022
Elonen Petri	tehtaan päällikkö	2022
Haikonen Juha	taksiautoilija	2000
Hautala Marjatta	opettaja	2012
Jormanainen Esa	yrittäjä	2014
Koivisto Minna	yrittäjä	2003
Konkola Seppo	opettaja	2022
Koskela Pauli	maatalousyrittäjä	2005
Kuja-Kyyny Ann-Kristin	talousjohtaja	2011
Leppäranta Hilka	pääkirjanpitäjä	2017
Nieminen Outi	rehtori	2022
Ojala Asko	maanviljelijä	2012
Ollikkala Ari	toimitusjohtaja	2009
Pääkkönen Markku	yrittäjä	1994
Ristiluoma Leena	emäntä	2014
Saarela-Mäkynen Eija	eläkeläinen	2001
Takkula Minna	toimitusjohtaja	2022
Toratti Markku	talouspäällikkö	2010
Tyykilä Vesa	liiketoimintajohtaja	2022
Uusi-Kokko Sari	vapaa-ajan ohjaaja	2005
Uusitalo Kari	yrittäjä/mv	2007
Ylikoski Piia	yksikön johtaja	2015

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 155 henkilöä (144), joista kokoaikaisia oli 133 (126) ja osa-aikaisia 4 (4) henkilöä sekä määräaikaisia 18 (14). Henkilömäärä kasvoi vuoden aikana 11 henkilöllä. Henkilöstömäärän kasvu johtui liiketoiminnan kasvusta sekä varautumisesta vuoden 2025 aikana tapahtuvaan tietojärjestelmä uudistukseen. Pankki työllisti vuonna 2024 useita opiskelijoita opintojen ohessa tehtävän osa-aikaisen työn merkeissä. Myös useampi Pankin palveluksesta vuonna 2024 eläköitynyt työntekijä jatkoi työskentelyä osa-aikaisena työntekijänä. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 45 vuotta ja sukupuolijakauma 118 naista ja 37 miestä.

Vuoden 2024 aikana pankki on henkilöstön osaamisen kehittämisessä henkilöstön hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen koko henkilöstölle tarjotun webinaarikoulutuksen muodossa sekä tarjoamalla ratkaisukeskeistä työnohjausta sitä toivoville. Tämä lisäksi keskeisenä osaamisen kehittämisen alueena on ollut enenevässä määrin vuoden 2024 tietojärjestelmä uusia liittyvää infokoulutusta. Auktorisoitu APV1 sijoituspalvelututkinto on jo usean vuoden ollut koko asiakaspalveluhenkilöstölle ja esihenkilöille pakollinen tutkinto. Tämän lisäksi pankki suosittelee ja kannustaa henkilöstöään suorittamaan vastuullisuutta koskevan ESG APV tutkinnon.

Vuoden aikana Pankki järjesti kaksi henkilöstötilaisuutta. Oulussa 16.3.2024 päivän päätteemana oli tiimien jäsenten, työtehtävien ja toiminnan esittely koko henkilöstölle. Tilaisuuteen osallistui kutsuttuina myös pankin hallituksen ja hallintoneuvoston jäseniä, jotka saivat päivän ohjelmasisällön perusteella aikaisempaa tarkemman kuvan Pankin päivittäisistä työtehtävistä ja niiden organisoitumisesta koko pankin tasolla. Lauantaina 30.11.2024 Pankin henkilöstö kokoontui Tampereella pikkujoulujen merkeissä. Päivällä koko henkilöstö jakaantui 16 tiimiksi Amazing City Tampere kilpailuun, jonka aikana tiimit suorittivat erilaisia tehtäviä ulkoilemalla Tampereen keskustassa.

Pankin tilintarkastajana on vuoden 2024 aikana toiminut Matti Paananen, KHT (KPMG Oy, tilintarkastusyhteisö).

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tai tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2025

Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2025 aikana siitä huolimatta, että yleiseen taloudelliseen tilanteeseen liittyy entistä suurempaa epävarmuutta ja pankin kulojen ennustetaan edelleen kasvavan. Kulujen ennustettu kasvu tulee johtumaan IT-kuluista, keskusyhteisönresursoinnista, ryhmän toiminnan kehittämisestä sekä pankin omien henkilöstökulujen maltillisesta kasvusta.

Pankin tuloskehityksen arvioidaan alenevan vuoden 2024 tasosta. Alenevan tuloskehityksen taustalla tulee olemaan yleisen korkotason lasku, talletuksille maksettavien korkojen nousu, sekä kasvaneet kulut. Mikäli korkotaso laskisi voimakkaasti, on tällä pankin tulokseen negatiivinen vaikutus. Osittain voimakkaan koronlaskun tulosvaikutusta suojaa vuoden 2024 aikana pankin tekemät korkosuojaus.

Pankin ennustettu liiketulos vuodelta 2025 tulee säilymään hyvällä tasolla ja myös pankin vakavaraisuus paranee huomattavasti, kun vuoden 2024 tilikauden voitto voidaan tilintarkastuksen jälkeen liittää omiin varoihin. Pankin vakavaraisuutta tukee kannattavuuden positiivisen kehityksen lisäksi meneillään oleva POP osuusanti.

Aktiivisasiakasmäärä kasvoi vuonna 2024 kohtalaisen hyvin ja myönteisen kehityksen uskotaan jatkuvan edelleen 2025, vaikka luottokysyntä onkin oleellisesti heikentynyt. Pankin toimintatavassa keskeistä on asiakkaiden tapaaminen POP Taloushetkissä ja POP Verkkohetkissä, joissa asiakkaiden tarpeiden kartoitus tapahtuu. Asiointikanavasta päättää aina asiakas ja asiointi voi tapahtua joko verkon välityksellä tai perinteisesti konttorissa. Tavoitteena on löytää asiakkaan tarpeisiin soveltuvat palvelut ja tuotteet ja sitä kautta parantaa asiakastyytyväisyyttä.

Fyysiseen jakeluverkostoon pankki ei ole suunnitellut muutoksia, mutta fyysistä konttoriverkostoa arvioidaan ja kehitetään osana jatkuvaa operatiivista toimintaa.

Luotonannon odotetaan kasvavan maltillisesti heikentyneestä kysynnästä huolimatta. Tähän liittyy kuitenkin poikkeuksellisen suuria epävarmuustekijöitä, kuten Ukrainan tilanteesta johtuva taloudellinen kehitys.

Markkinakorkotason odotetaan laskevan maltillisesti vuoden 2024 lopun tasosta. Pankki on tehnyt korkosuojausjauksia Bonum pankin kiinteäkorkoisten talletusten ja LCR kelpoisten pitkän maturiteetin JVK-sijoitusten, sekä johdannaissovimusten avulla. Tämä turvaa osaltaan korkokatteen positiivisen kehitystä, mikäli korkotaso laskisi ennakoitua voimakkaammin.

Korkotason lasku saattaa myös vaikuttaa luottotappiovarausten kehitykseen positiivisesti.

Palkkiotuottojen odotetaan säilyvän vuoden 2024 tasolla. Palkkiotuottojen kehitykseen liittyy kuitenkin yleisestä taloustilanteesta johtuvaa epävarmuutta.

Varainhankinnassa pankki käyttää monipuolisesti sekä Bonum Pankki Oyj:n kautta tulevaa tukkuvarainhankintaa, että asiakkailta tulevaa talletusvarainhankintaa.

Toimintakulut kasvavat vuonna 2025 erityisesti keskusyhteisön kustannusten nousun ja it-kulujen kasvun takia. Vuonna 2025 palkkakuluihin kohdistuu edelleen korotuspainetta, johon vaikuttaa rahoitusalan neuvottelun alla oleva palkkaratkaisu.

Kokonaisuudessaan vuoden 2025 tulos on budjetoitu positiiviseksi ja hyväksi, vaikkakin **edellisvuotta** matalammaksi. Tulevien vuosien tuloskehitykseen vaikuttavat miten markkinakorot, luottotappiot, yleinen taloudellinen tilanne sekä peruspankkijärjestelmän uudistus kehittyvät.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Suomen Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 113 178 512,36 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 15 640 135,32 euroa.

Hallitus ehdottaa edustajiston kokoukselle, että tilikauden ylijäämä käytetään seuraavasti:

-	Siirretään rahastokorotuksena varsinaiseen osuusmaksuun 20,00 euroa / jäsen, minkä saavat hyväksyä päätöksentekohetkellä 19.2.2025 jäseninä olevat. Summa arviolta 485 700,00 euroa.	
-	Maksetaan korkoa POP Osuuksille 4,00 %	421 260,46 euroa
-	Jätetään edellisten tilikausien voittovaroihin	14 733 174,86 euroa
Yhteensä		15 640 135,32 euroa

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tilinpäätös

Suomen Osuuspankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2024 eur	1.1. - 31.12.2023 eur
Korkotuotot	(2.01)	73 321 333,56	60 435 385,88
Korkokulut	(2.01)	-29 148 484,53	-19 736 190,56
KORKOKATE		44 172 849,03	40 699 195,32
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.02)	779 352,74	3 823 806,99
Palkkiotuotot	(2.03)	13 838 970,02	13 501 920,41
Palkkiokulut	(2.03)	-3 018 515,86	-2 907 835,44
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	(2.04)	-367 705,62	-935 926,11
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	(2.05)	8 234,36	442,31
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.06)	273 798,77	477 635,05
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.07)	1 251 281,69	1 179 755,41
Henkilöstö- ja hallintokulut		-21 642 306,55	-18 898 113,17
Henkilöstökulut	(2.08)	-9 328 695,15	-8 653 727,61
Muut hallintokulut	(2.09)	-12 313 611,40	-10 244 385,56
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	(2.10)	-503 572,92	-494 164,99
Liiketoiminnan muut kulut	(2.07)	-5 854 482,55	-5 841 830,41
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	(2.11)	-4 568 117,86	-3 206 989,83
LIIKEVOITTO		24 369 785,25	27 397 895,54
Tilinpäätössiirrot		-4 922 112,10	-6 154 967,76
Tuloverot		-3 807 537,83	-3 568 358,18
Tilikauden verot		-3 806 016,38	-3 588 175,19
Aikaisempien tilikausien verot		-1 101,09	-4 782,17
Laskennallinen vero		-420,36	24 599,18
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		15 640 135,32	17 674 569,60
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		15 640 135,32	17 674 569,60

Suomen Osuuspankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2024 eur	31.12.2023 eur
Käteiset varat		1 637 145,98	1 606 773,20
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		103 943 891,36	114 734 251,99
Saamiset luottolaitoksilta	(1.01)	392 149 403,16	327 428 800,98
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.01)	1 185 734 100,64	1 145 244 475,61
Saamistodistukset	(1.02)	3 225 977,13	5 025 063,18
Muilta		3 225 977,13	5 025 063,18
Osakkeet ja osuudet	(1.03)	16 016 763,81	13 741 622,62
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä	(1.03)	17 778 117,50	17 778 117,50
Johdannaissopimukset	(1.05)	2 437 222,88	0,00
Aineettomat hyödykkeet	(1.06)	7 013 158,52	4 062 062,00
Aineelliset hyödykkeet	(1.07)	15 352 807,76	12 679 222,21
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet		10 214 155,57	7 267 812,59
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		4 710 202,96	5 015 788,17
Muut aineelliset hyödykkeet		428 449,23	395 621,45
Muut varat	(1.08)	431 870,55	832 344,70
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.09)	9 937 242,59	10 141 528,63
Laskennalliset verosaamiset	(1.16)	782 029,67	829 377,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>1 756 439 731,55</u>	<u>1 654 103 640,05</u>

VASTATTAVAA

		31.12.2024 eur	31.12.2023 eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.11)	435 050 033,55	374 574 092,21
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.12)	1 102 239 055,31	1 081 365 005,47
Talletukset		1 101 808 190,40	1 080 764 438,59
Muut velat		430 864,91	600 566,88
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	(1.05)	263 009,56	0,00
Muut velat	(1.13)	3 995 148,93	4 098 357,52
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.15)	13 191 511,92	12 926 822,29
Laskennalliset verovelat	(1.16)	105 218,47	39 799,39
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 554 843 977,74	1 473 004 076,88
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vapaaehtoiset varaukset		54 437 354,51	49 515 242,41
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		54 437 354,51	49 515 242,41
OMA PÄÄOMA	(1.22)		
Osuuspääoma		15 204 663,05	15 042 979,74
Muut sidotut rahastot		11 883 406,59	11 434 020,71
Vararahasto		12 213 846,00	12 213 846,00
Käyvän arvon rahasto		-330 439,41	-779 825,29
Vapaat rahastot		5 259 293,71	5 259 293,71
Muut rahastot		5 259 293,71	5 259 293,71
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		99 170 900,63	82 173 457,00
Tilikauden voitto (tappio)		15 640 135,32	17 674 569,60
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		147 158 399,30	131 584 320,76
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 756 439 731,55	1 654 103 640,05

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

		31.12.2024 eur	31.12.2023 eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		5 690 492,35	6 297 433,92
Takaukset ja pantit		5 690 492,35	6 297 433,92
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		46 106 157,28	39 343 968,13
Muut		46 106 157,28	39 343 968,13